„Propriile fapte te fac însemnat sau neînsemnat.” (Tantrakhyayika)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI
10 iulie
2009
Anul VIII
nr. 25 (284)
8 pagini - 2.50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Monitorul Oficial al Drepturilor Copilului în Moldova
pag. 3

Piața imobiliară din R. Moldova, afectată de criză
pag. 4

Ce se înțelege prin regim contractual al bunurilor soților
pag. 6

Uniunea Europeană sistează programul „Parteneriatului Estic”

Uniunea Europeană a sistat temporar programul „Parteneriatului Estic” în legătură cu „apariția unor noi provocări”. Despre aceasta a anunțat președintele în exercițiu al UE, premierul Suediei Frederik Reinfeld.

Potrivit presei din străinătate, el a precizat că UE este nevoită să amîne programul pentru o anumită perioadă, însă nu a spus despre ce provocări are în vedere, afară de criza financiară.

Suedia este unul din inițiatorii programului „Parteneriatului Estic”, care în 2008 a fost aprobat de UE și a fost lansat la summitul din mai 2009, după ce a fost semnat de Belarus, Ucraina, Armenia, Moldova, Georgia și Azerbaidjan.

Comisarul european pentru relații externe și politica de vecinătate Benita Ferrero Waldner a spus atunci că „Parteneriatul Estic oferă acestor țări o șansă minunată pentru a se dezvolta și a se pregăti pentru aderarea la Uniunea Europeană”.

Potrivit ei, programul presupune acordarea a 600 mln euro participanților săi pînă în 2013.

Tinerii din Moldova pot beneficia de bursele „Erasmus Mundus”

Tinerii din Moldova pot beneficia, alături de tineri din alte 104 state, de bursele de învățămînt „Erasmus Mundus” pentru anul 2009-2010 acordate de Comisia Europeană.

Conform informației lansate de Comisia Europeană, valoarea burselor variază între 1000 euro pentru studenți și 2,5 mii euro pentru angajații academici. Durata studiilor sau vizitelor poate varia de la 1 lună la 20 de luni.

Conform datelor Ministerului Educației și Tineretului, în cadrul acestui program, lansat în 2004, pînă acum 22 de moldoveni și-au făcut studiile în instituțiile de învățămînt din Europa.

„Erasmus Mundus” este un program de cooperare și mobilitate în domeniul învățămîntului superior care contribuie la consolidarea calității învățămîntului superior european și la promovarea dialogului și înțelegerii dintre oameni și cultură prin intermediul cooperării cu țările din afara Uniunii Europene.

Republica Moldova în atenția Consiliului Europei

Consiliul Europei a fost singura instituție care a realizat un document despre modul în care s-au desfășurat recentele alegeri din Republica Moldova. Comisarul pentru drepturile omului va prezenta chiar în scurt timp un raport dedicat strict situației încălcării drepturilor omului din Republica Moldova, după cum preciza reprezentantul permanent al României la Consiliul Europei, domnul Stelian Stoian. În continuare, Consiliul Europei va monitoriza strict alegerile anticipate din Republica Moldova.

Stelian Stoian: Pentru următoarele alegeri, pentru alegerile anticipate, de asemenea, Consiliul Europei este foarte activ, pe multiple paliere. În primul rînd, este în curs de derulare un program de pregătire, un program de asistență preelectorală, care are două componente: prima vizează verificarea listelor electorale, care a reprezentat unul din principalale elemente contestate anterior; cel de-al doilea element vizează o monitorizare a reflectării campaniei electorale, în presă, astfel încît să fie respectate strict standardele Consiliului Europei și să fie asigurate condiții electorale pe campanie electorală, pentru toate forțele politice. Este un program special, dedicat Republicii Moldova, în perspectiva alegerilor anticipate.

Moldova este cea mai bună țară din CSI pentru afaceri

Moldova este cea mai bună țară din CSI pentru afaceri. Despre aceasta arată datele Raportului de atractivitate a țărilor în comerțul internațional 2009 (The Global Enabling Trade Report 2009), publicat de Forumul Economic Mondial (FEM).

Moldova s-a situat pe locul 52 din 121 de țări în clasamentul statelor cu cele mai favorabile condiții pentru circulația liberă a mărfurilor și pentru investiții peste hotare. Armenia se află pe locul 64, Ucraina – pe locul 71. Rusia s-a situat pe unul din ultimele locuri – 109, coborînd într-un an șase poziții și se află după Burkina Faso, Siria, Pakistan și Kenya. În fruntea clasamentului FEM se situează țările asiatice – Singapore și Hong Kong. „Aceste rezultate arată deschiderea țărilor spre comerțul internațional și investiții ca o componentă principală a succesului strategiei economice de dezvoltare”, se spune în raport. Acestea sînt urmate de Elveția, Danemarca, Suedia, Canada, Norvegia, Finlanda, Austria și Olanda. Ultimul loc din clasament îl ocupă Chad.

Clasamentul este realizat de experții FEM în baza Indicelui global de comerț (The Enabling Trade Index). Acest indice evaluează politica țărilor, analizează organele de comerț extern și infrastructura.

Flash

Un nou sistem de programare la depunerea cererilor pentru viza de lungă durată VISAPOINT

Ambasada Republicii Cehe în Republica Moldova informeaza că din 7 iulie este funcţional noul sistem de programare pentru viza de lungă durată (pe un termen de peste 90 de zile). Programarea va fi efectuată doar prin reţeaua Internet la adresa http://www.visapoint.eu.

În acelaşi timp, ambasada aminteşte că nu este anulată Hotărîrea Guvernului de la Praga în baza căreia din data de 1 aprilie 2009 este oprită recepţionarea cererilor pentru viza de lunga durată (peste 90 de zile) care au ca scop plecarea la lucru în Republica Cehă.

Sistemul dat de programare la moment funcţionează doar pentru cererile la viza de lungă durată de trai sau cu domiciliul permanent în scopul efectuării studiilor sau reuniunea familiei, se arată într-un comunicat al ambasadei cehe la Chişinău.

Comitetul Helsinki denigrat la NIT

Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Moldova se arată îngrijorat de atitudinea presei proguvernamentale faţă de societatea civilă.

Postul de telviziune NIT TV a difuzat recent un material denigrator la adresa CHDOM. Pe lîngă faptul că a făcut referinţe la părerile unor analişti anonimi cu privire la aşa-numita implicare a CHDOM în campania electorală şi partizanatul politic în favoarea Partidului Liberal, NIT a făcut şi afirmaţii fără acoperire cu privire la legalitatea activităţii organizaţiei.

CHDOM reiterează că la 19 noiembrie 2007 a fost adoptată şi difuzată oficial Declaraţia Federaţiei Internaţionale Helsinki, prin care aceasta îşi suspenda activitatea. În aceeaşi perioadă a existat o tentativă de defăimare a Comitetului Helsinki din Moldova, prin falsificarea declaraţiei respective, în special cu scopul de a îndepărta finanţatorii proiectelor CHDOM.

În acest scop, Comitetul Helsinki cere companiei NIT dreptul la replică şi compensaţie morală în sumă de 1(un) leu. În caz contrar, ne rezervăm dreptul de a da în judecată postul de televiziune NIT şi de a cere despăgubiri mai mari.

Teodor CÎRNAŢ,
director executiv al Comitetului Helsinki pentru Drepturile Omului din Moldova

73% din lucrările BAC au fost contestate

Ministerul Educaţiei a anunţat că în acest au fost depuse circa 22 de mii de contestaţii, în timp ce numărul total al absolvenţilor este de 30 de mii.

Toate lucrările contestate vor fi verificate din nou, astfel încît rezultatele finale vor fi anunţate cel devreme la sfîrşitul săptămînii curente.

Potrivit ministrului Educaţiei Larisa Şavga, unii liceeni au depus contestaţii la toate examenele de BAC.

Şi în capitală în acest an a fost depus un număr record de contestaţii. Cifra exactă a acestora însă nu este cunoscută deocamdată. Nu se ştie nici cîţi elevi au picat vreun examen.

Elevii care au picat examenele de bacalaureat vor putea face încă o încercare anul viitor. Cei care însă nu s-au prezentat la BAC din motive întemeiate vor susţine probele în cadrul unei sesiuni suplimentare, pînă pe 10 iulie.

Amintim că în anul curent a fost implementat un sistem electronic de transmitere a subiectelor pentru BAC. În unele licee din capitală, din cauza unor defecţiuni în reţea, datele au fost transmite cu întîrziere de 3-5 ore, examenele începînd la orele 11.00-13.00, în loc să înceapă la 8.00. Mulţi elevi au fost supraobosiţi şi extenuaţi, necesitînd ajutor medical.

Din iulie preţurile la gaz se vor micşora

Preţurile la gazul rusesc se vor micşora în trimestrul III al anului curent. O declaraţie în acest sens a fost făcută, în cadrul unei conferinţe de presă, de către prim-viceprim-ministrul moldovean Igor Dodon, menţionînd că preţul exact va fi cunoscut la sfîrşitul săptămînii viitoare.

Dodon a subliniat că reducerea preţurilor de achiziţie a gazului rusesc pentru Moldova va permite reducerea tarifelor pentru consumatorii finali. „Eu consider că scăderea preţurilor de la 1 iulie ar putea influenţa ANRE, ca o structură independentă, să-şi revizuiască politica internă de stabilire a preţurilor pentru consumatorii finali", a afirmat oficialul.

În primul trimestru al anului 2009, costul la gazele naturale livrate de compania rusă „Gazprom" a fost de 332,6 dolari pentru o mie de metri cubi. Iar în cel de-al doilea trimestru a scăzut la 249,44 dolari pe o mie de metri cubi. Reducerea preţului la gazele naturale este asociată cu o scădere a preţurilor la produsele petroliere pe piaţa mondială, în special a cotaţiilor preţurilor pentru motorină şi păcură.

Procuratura Generală

Rezultatele oficiale ale expertizei nu au parvenit încă

Concluzia expertizei medico-legale în comisie, la etapa de faţă, încă nu este finalizată.

Un raport care ar cuprinde concluzii unice în acest sens încă nu a fost prezentat Procuraturii Republicii Moldova.

Răspunsul remis procurorilor moldoveni de către expertul internaţional privind cauzele decesului cetăţeanului Valeriu Boboc nu reprezintă altceva decît un document electronic – act ce nu se încadrează în prevederile normelor de procedură penală.

Procuratura Generală s-a adresat cu un demers către expertul internaţional, prin care a solicitat şi a explicat modalitatea de emitere oficială a concluziilor, pentru ca documentul respectiv să aibă forţă probatoare, conform legislaţiei în vigoare (semnătură, ştampilă).

Vizavi de arborarea drapelului UE pe clădirea Parlamentului

În legătură cu unele relatări din mass-media şi interpelări ale ziariştilor, precum şi în legătură cu adresarea Alianţei Moldova Noastră (AMN) privind pretinsa organizare de către Vladimir Ţurcan a arborării drapelului Uniunii Europene (UE) pe clădirea Parlamentului, serviciul de presă al Procuraturii Republicii Moldova informează.

Faptul dat constituie subiectul investigaţiilor speciale în cadrul acţiunilor de urmărire penală pe cauza pornită pe faptul dezordinilor în masă din 7 aprilie 2009.

Concomitent, faptul dat a fost investigat suplimentar, urmare a interpelării AMN.

Imediat după evenimentele din 7 aprilie, fiind audiat în calitate de martor, V. Ţurcan a confirmat faptul negocierii cu reprezentanţii protestatarilor referitor la arborarea drapelului UE pe clădirea Parlamentului, aceasta fiind iniţiativa protestatarilor, acceptată de el în scopul calmării spiritelor şi evitării violenţelor.

Faptele expuse de V. Ţurcan au fost confirmate şi prin alte probe administrate în cadrul urmăririi penale – declaraţii ale martorilor, inclusiv ale persoanelor care nemijlocit au arborat drapelul, înregistrări video etc.

Se mai menţionează că imaginile difuzate de către unele publicaţii sînt rupte din context şi interpretate într-o manieră eronată.

Mai mult decît atît, negocierile dintre V. Ţurcan şi reprezentanţii protestatarilor au avut loc în cadrul unor discuţii deschise, la care, de altfel, au fost prezenţi şi unii reprezentanţi ai mass-media – fapt care confirmă netemeinicia insinuărilor aduse.

Astfel, se poate afirma cu certitudine că arborarea drapelului constituie o cerinţă şi o iniţiativă a protestatarilor şi nu o indicaţie, o condiţie a reprezentanţilor Parlamentului.

Noi concluzii în cazul decesului lui Valeriu Boboc

Un medic legist britanic infirmă rezultatele autopsiei oficiale, iar Procuratura Generală tace.

Moartea lui Valeriu Boboc, tînărul de 23 de ani care a decedat în seara protestelor din 7 aprilie, a fost cauzată de lovituri. Aceasta ar fi concluzia recentei expertize medico-legale a cadavrului exhumat. Expertiza realizată de un expert britanic este ţinută deocamdată în secret de procuratură.

Procuratura Generală a primit acum cîteva zile concluzia expertului internaţional invitat să examineze corpul exhumat al lui Valeriu Boboc. Procuratura însă nu face publică această concluzie pentru că nu îi atribuie valoare de probă atîta timp cît nu dispune decît de varianta electronică. Cel puţin asta rezultă din declaraţia oficială recentă a PG. Şefa serviciului de presă a Procuraturii Generale Maria Vieru a subliniat că „răspunsul remis procurorilor moldoveni de către expertul internaţional privind cauzele decesului cetăţeanului Valeriu Boboc nu reprezintă altceva decît un document electronic – act ce nu se încadrează în prevederile normelor de procedură penală".

Cu toate acestea, comunistul Vladimir Ţurcan, preşedintele comisiei abilitate să investigheze evenimentele de după 5 aprilie, a declarat recent, citat de presa de la Chişinău, că i-ar fi cunoscute concluziile expertului, care ar fi constatat că tînărul a fost bătut. Ţurcan a spus că acum urmează să se investigheze cine l-a bătut: poliţia sau alţi manifestanţi. Valeriu Pleşca, avocatul familiei lui Valeriu Boboc, spune că procuratura încalcă legislaţia atunci cînd divulgă unor terţi concluziile expertizei şi le tăinuieşte de partea vătămată – familia. „Codul de procedură penală prevede că procurorul este

obligat să aducă la cunoştinţa părţilor raportul de expertiză imediat dar nu mai mult de trei zile. Deja de patru zile încercăm să luăm cunoştinţă de acest raport de expertiză. Procurorul se ascunde de noi, încuie uşa. Se ascund nişte adevăruri şi se fac nişte interpretări, nu ştiu, este un fapt cert că de noi se tăinuieşte".

Darrick John Pounder,expertul în medicină legală de la Londra, a fost invitat de apărare să expertizeze cadavrul exhumat al lui Valeriu Boboc. El a avut şi mandatul Procuraturii Generale pentru această expertiză, care a considerat insuficiente şi contradictorii concluziile legiştilor locali. Aceştia formulaseră o concluzie finală arătînd că decesul a survenit după un stop cardiac, provocat eventual de lovituri la gît, de starea de ebrietate sau de o afecţiune cardiacă.

Concluziile legistului de la Londra urmează să fie comunicate comisiei locale de legişti create suplimentar care urmează să ţină cont de ea la formularea unei noi concluzii în acest caz. După confirmarea ipotezei că tînărul a murit urmare a loviturilor ce i-au fost aplicate, ancheta va avea sarcina să identifice persoanele vinovate.

Judecata l-a pus în libertate pe businessmanul Gabriel Stati cu interdicţia de a părăsi localitatea

Judecata a adoptat decizia de a-l pune în libertate din arest la domiciliu pe cunoscutul businessman moldovean Gabriel Stati, acuzat de organizarea dezordinilor în masă la Chişinău în aprilie curent, cu interdicţia de a părăsi localitatea, a comunicat avocatul omului de afaceri.

„Judecătoria sectorului Centru al capitalei a adoptat miercuri decizia de a-l pune în libertate din arest la domiciliu pe cunoscutul businessman Gabriel Stati cu interdicţia de a părăsi localitatea pe termen de 30 de zile", a spus avocatul Vladislav Gribincea.

Organele de ordine şi drept din Moldova îl consideră pe Stati implicat în actele de violenţă de la Chişinău din 7 aprilie după alegerile parlamentare pe care le-a cîştigat Partidul Comuniştilor de la guvernare. Procuratura i-a înaintat acuzaţii de tentativă de uzurpare a puterii şi organizarea dezordinilor în masă.

Stati şi paza lui de corp au fost reţinuţi la 8 aprilie, la Odesa, unde ei, potrivit versiunii autorităţilor moldoveneşti, s-au retras după eşecul loviturii de stat. Autorităţile ucrainene i-au extrădat Moldovei la 16 aprilie.

Curtea de Apel Chişinău l-a eliberat la 18 iunie pe Stati din izolatorul de anchetă cu arest la domiciliu pe 30 de zile.

Mass-media îl consideră pe Gabriel Stat în vîrstă de 32 de ani unul dintre cei mai bogaţi întreprinzători din Moldova. El este miliardar în dolari, se ocupă de petrol, construcţii, intenţiona să construiască în Moldova studioul de filme „Mollywood". Stati se ocupă, de asemenea, de dezvoltarea artelor marţiale în Moldova, recent a devenit conducător al Uniunii studenţilor şi tineretului. Potrivit datelor mass-media, la data de astăzi această organizaţie obştească neguvernamentală are peste 100 mii de membri şi adepţi.

● Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Moldova

Lacune legislative la reabilitarea persoanelor deportate

Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Moldova remarcă, cu părere de rău, că persoanele deportate, victime ale regimului sovietic de ocupaţie, continuă să fie nedreptăţite pînă în prezent.

CHDOM atenţionează asupra unor lacune în legislaţia cu privire la persoanele deportate, victime ale regimului comunist. CHDOM constată că statul Republica Moldova nu le oferă acestora dreptul la reabilitare morală şi îi tratează diferenţiat în comparaţie cu alte categorii de persoane, cum ar fi veteranii. În acest sens, CHDOM vine cu un set de recomandări privind reabilitarea morală a acestora şi egalarea lor în drepturi cu alte categorii de persoane, în sensul facilitării condiţiilor de existenţă a deportaţilor.

În privinţa reabilitării morale a deportaţilor, CHDOM propune o modificare în preambulul Legii nr. 1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice (Monitorul Oficial nr. 133-134/656 din 02.12.99), expresia „compensarea pagubelor materiale pricinuite”, cu expresia „compensarea pagubelor morale şi materiale pricinuite”.

În practică, victimele represiunilor staliniste se confruntă cu problema imposibilităţii primirii unei compensaţii morale pentru suferinţele la care au fost supuşi. Motivul rezidă în interpretarea legislaţiei naţionale oferită de instanţele naţionale de judecată. Astfel, legislaţia care reglementează compensarea prejudiciilor morale este interpretată diferit de instanţele naţionale.

Există două interpretări: 1) instanţa de judecată compensează prejudiciul moral de fiecare dată cînd consideră că partea păgubită a avut de suferit fizic sau psihic; 2) instanţa compensează prejudiciul moral doar în cazurile expres prevăzute de lege. A doua interpretare predomină prima atîta timp cît această interpretare este promovată de Curtea Supremă de Justiţie.

Dacă este să aplicăm această situaţie la cazul victimelor represiunilor politice, atunci constatăm că acestea aproape în toate cazurile obţin o compensaţie în instanţele de fond, care este anulată în Curtea Supremă de Justiţie.

Drept exemplu, avem cazul lui Nicolae Negară, care nu şi-a putut cîştiga dreptatea în instanţele naţionale şi a înaintat o cerere de chemare în judecată a Republicii Moldova la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CEDO).

În ceea ce priveşte tratamentul diferenţiat al persoanelor deportate, CHDOM constată:

1. Discriminarea cetăţenilor Republicii Moldova se face pe criteriu teritorial. Există cazuri practice cînd cetăţenilor RM care au locuit şi au fost deportaţi de pe teritoriul actual al regiunii transnistrene nu li se permite accesul la mecanismul de compensare, motivîndu-se că această situaţie poate fi soluţionată doar după soluţionarea diferendului transnistrean. CEDO a calificat această abordare drept ilegală şi discriminatorie (cazul Ilaşcu).

2. Sînt discriminatorii şi prevederile instituite prin Hotărîrea de Guvern nr.627 din 05.06.07. Acestea impun foştii deportaţi să prezinte o listă de şase documente pentru compensarea averii confiscate de către regimul comunist. În multe cazuri însă deportaţii nu pot prezenta aceste documente, de exemplu, unele dintre ele nu s-au păstrat.

3. Persoanele deportate nu beneficiază de aceleaşi drepturi ca şi alte categorii sociale, cu care, de facto, ar trebui egalate din punct de vedere juridic. Deportaţii dispun de mult mai puţine drepturi şi priorităţi ca veteranii, de exemplu. Legea cu privire la veterani acordă acestora un şir de drepturi şi priorităţi, iar persoanele deportate nu beneficiază, din păcate, de aceleaşi volum de drepturi sau măcar de un volum aproximativ de asigurare socială.

Teodor CÎRNAŢ, director executiv al Comitetului Helsinki pentru Drepturile Omului din Moldova

CIDDC

MONITORUL OFICIAL al Drepturilor Copilului în Moldova

„MONITORUL OFICIAL al Drepturilor Copilului în Moldova” prezintă, în ediţia sa din iunie 2009, observaţiile copiilor din Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului despre respectarea sau încălcarea Dreptului la Protecţie împotriva Exploatării prin Muncă.

De asemenea, buletinul informativ al copiilor consemnează, în mărturii scrise şi vorbite, evoluţia lor ca persoane şi ca grup de lucru pe parcursul implicării, timp de un an, în iniţiativa de monitorizare a drepturilor copilului în Moldova.

Titlurile ediţiei din iunie 2009 vizează:

COPIII CARE MUNCESC SUNT LIPSIŢI ŞI DE CELELALTE DREPTURI;

MASS-MEDIA ALĂTURI DE COPIII DIN MOLDOVA;

VOCEA COPIILOR DIN MOLDOVA ÎMPOTRIVA EXPLOATĂRII PRIN MUNCĂ. Teze finale ale copiilor pentru Raportul de monitorizare a respectării Dreptului Copilului la Protecţie împotriva Exploatării prin Muncă în Moldova

EVALUAREA FINALĂ. VORBIRE DIRECTĂ. „Mi-a făcut plăcere să fac parte din Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, deoarece…”

RESPECTAREA DREPTURILOR ESTE CHEIA SPRE SUCCESUL FIECĂRUI COPIL. Articol de Ecaterina Procopeţ din Făleşti, membru al Grupului de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului

DREPTUL COPILULUI LA PROTECŢIE ÎMPOTRIVA EXPLOATĂRII PRIN MUNCĂ în 124 de minute la PublicTV

„RESPECTAREA DREPTURILOR COPILULUI şi plasarea acestuia într-o zonă de atenţie specială constituie o prioritate naţională”, au afirmat, de Ziua Internaţională a Copilului, participanţii la o masă rotundă de la Chişinău, organizată de Direcţia Municipală pentru Protecţia Drepturilor Copilului

DREPTURILE COPILULUI ÎN ŞTIRI

* * *

„MONITORUL OFICIAL AL DREPTURILOR COPILULUI ÎN MOLDOVA” este editat prin contribuţia celor 22 de copii din Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, creat de Centrul de Informare şi Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) în iulie 2008.

Iniţiativa CIDDC este realizată în cadrul proiectului „Copiii monitorizează respectarea propriilor drepturi”, cu sprijinul acordat de Organizaţia Suedeză „Salvaţi Copiii”, Misiunea Organizaţiei pentru Securitate şi Cooperare în Europa (OSCE) în Moldova, Agenţia Suedeză de Dezvoltare şi Cooperare Internaţională (Sida) şi Fundaţia SOROS Moldova.

Mesajul Grupului de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului este: „ÎN MOLDOVA TOATE LUCRURILE TREBUIE SĂ ÎNCEAPĂ CU DREPTUL. CU DREPTUL COPILULUI”.

LADOM face publice nereguli în campania electorală pentru alegeri parlamentare anticipate

Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului din Moldova (LADOM) atenţionează Comisia Electorală Centrală, partidele politice şi mass-media de comportament necorespunzător în campania electorală. Constatările au fost prezentate în Raportul privind monitorizarea procesului electoral pentru alegerile parlamentare anticipate din 29 iulie, în perioada 1-30 iunie.

„Unele din partide nu dispun de mijloacele financiare necesare, iar pe majoritatea partidelor mici le paşte pericolul de a fi dizolvate, pe motiv că nu participă la alegeri sau că au obţinut prea puţine voturi. Acestea sînt nevoite să-şi regrupeze forţele şi să caute soluţii, înregistrîndu-se în acest sens migraţii politice şi semne de posibile fuzionări”, semnalează LADOM.

O atenţie deosebită observatorii LADOM au acordat autorităţilor locale, cărora Comisia Electorală Centrală (CEC) le-a solicitat să pregătească calitativ listele de alegători. „Acest lucru nu este vizibil în teritoriu. Astfel, riscul pregătirii necalitative a listelor electorale încă persistă”, susţin observatorii. În contextul celor monitorizate, LADOM le recomandă autorităţilor publice să nu folosească şi să nu permită folosirea resurselor administrative în favoarea concurenţilor electorali. Totodată, Ministerul Afacerilor Interne (MAI) este atenţionat să reacţioneze la sesizarea concurenţilor electorali şi a organelor electorale pentru a preveni şi curma orice încălcare a legislaţiei electorale, care ar putea submina corectitudinea procesului electoral.

O altă recomandare este la adresa CEC, care în colaborare cu administraţia publică locală trebuie să asigure pregătirea corectă şi integrală a listelor electorale, afişarea lor publică în termenii stabiliţi de lege şi asigurarea accesului la aceste liste. Partidele politice sînt îndemnate să se abţină de la învinuiri, radicalism şi agresiune, care poate diviza societatea, iar instituţiile mass-media – să asigure pluralismul şi diversitatea de opinii.

LADOM este o organizaţie neguvernamentală, neafiliată politic. Proiectul „Observarea alegerilor parlamentare 2009” este susţinut financiar de Fundaţia Eurasia din resursele acordate de Agenţia Suedeză pentru Dezvoltare şi Cooperare Internaţională (Sida/Asdi), Ambasada Britanică Chişinău/ Fondul pentru Programe Strategice, Agenţia Statelor Unite pentru Dezvoltare Internaţională (USAID) şi este cofinanţat de Fondul Naţional pentru Democraţie din SUA (NED) şi Ambasada Germaniei la Chişinău.

Onorarea datoriilor faţă de deponenţii Investprivatbank continuă

În perioada 1-7 iulie, lichidatorul BC „Investprivatbank” SA a acceptat 4186 cereri de transfer de depozite în sumă totală de 344 mln lei. Ion Ropot a transferat la „Banca de Economii” SA 260,5 mln lei, inclusiv echivalentul a 86,4 mln lei în valută străină, se menţionează într-un comunicat al Băncii Naţionale a Moldovei (BNM).

În perioada de referinţă banca în proces de lichidare a eliberat avize recomandate privind confirmarea datoriei pentru 7100 deponenţi-persoane fizice.

Din considerentul că efectuarea transferurilor necesită 1-3 zile, se consemnează o diferenţă dintre suma mijloacelor transferate de către lichidator şi cele înregistrate la Banca de Economii. Astfel, în perioada menţionată, la aceasta din urmă au fost deja înregistrate către achitare 176 mln lei, inclusiv echivalentul a 4,5 mln lei în valută străină. Sumele în cauză constituie valoarea a 3315 depozite.

Banca Naţională a Moldovei a retras la 19 iunie licenţa Investprivatbank, motivînd că aceasta ar fi prezentat rapoarte false de activitate. Ordonanţa a fost publicată în numărul de din 23 iunie al Monitorului Oficial. Ulterior deponenţii IPB au protestat, cerînd să li se întoarcă banii, iar trei persoane din administraţia băncii falimentare, inclusiv directorul acesteia, au fost arestate. Guvernul a anunţat că va procura Investprivatbank, în forma unui lot patrimonial unic, prin intermediul Băncii de Economii a Moldovei, în care statul deţine cota majoritară în capital.

La alegerile din 29 iulie vom avea de ales unul din 12 candidaţi electorali

La alegerile din 29 iulie în buletinele de vot vor fi înscrişi doisprezece concurenţi electorali. Ultimii trei candidaţi şi-au depus actele la Comisia Electorală Centrală (CEC) pe ultima sută de metri. Este vorba de Partidul Alianţa Verde şi doi candidaţi independenţi Maia Laguta şi Oleg Bolotnicov. Tot marţi, 7 iulie, CEC a anunţat despre retragerea din cursă a candidatului independent Tataina Ţîmbalist şi includerea în lista Partidului Comuniştilor a fostului social democrat Eduard Muşuc. Acum acesta se regăseşte pe locul 43 pe lista candidaţilor PCRM la funcţia de deputat în Parlament, iar în lista democraţilor incluşi Anatolie Ghilaş, membru al Curţii de Conturi, şi primarul oraşului Hîncesti, Alexandru Botnari.

Pînă la sfîrşitul săptămînii, CEC urmează să examineze actele pentru înregistrare. Astfel, în cazul în care cei din urmă concurenţi vor fi înregistraţi, în buletinele de vot vor figura 12 candidaţi.

1. Partidul Comuniştilor din Republica Moldova
2. Partidul Popular Creştin Democrat
3. Alianţa „Moldova Noastră"
4. Partidul Liberal
5. Partidul Liberal Democrat din Moldova
6. Partidul Democrat
7. Partidul Naţional Liberal
8. Partidul Social-Democrat
9. Mişcarea „Acţiunea Europeană"
10. Partidul Ecologist
11. Oleg Bolotnicov
12. Maia Laguta

Chişinăuienii pot verifica listele electorale

Noutate bună şi pentru chişinăuieni. Începînd de marţi, 7 iulie, chişinăuenii pot verifica listele electorale prin Internet. Primăria capitalei a lansat un nou serviciu on line, cu ajutorul căruia alegătorii pot verifica daca sînt sau nu incluşi în listele electorale pentru alegerile anticipate din 29 iulie. În cazul în care lipsesc, ei se pot înscrie, la fel on line, completînd un formular. Pentru verificare, este nevoie de a accesa site-ul oficial al Primăriei, www.chisinau.md şi în rubrica specială Alegeri 2009 să fie introdus numărul buletinului de identitate sau al paşaportului de tip sovietic. „Prin intermediul acestui serviciu on line, cetăţeanul are posibilitatea nu doar de a constata dacă este sau nu în listă, dar are şi posibilitatea de a completa, în cazul în care nu se regăseşte în listă", susţine Angela Caraman, secretar pretura Centru.

De asemenea, aici pot afla şi adresa secţiei unde trebuie să voteze şi cîte persoane cu drept de vot sînt incluse la aceeaşi adresă de domiciliu.

„Cetăţenii verifică existenţa lor în listă şi cîte persoane mai sînt la adresa dată. Dacă este cineva care nu trebuie să fie, el sesizează acest lucru şi se face o verificare suplimentară, adaugă Angela Caraman.

Datele pot fi verificate şi modificate pînă la 24 iulie. Cei care nu au acces la Internet pot verifica dacă au fost incluşi în lista alegătorilor la telefoanele: 20-17-08 sau 20-17-09, de asemenea, începînd din 14 iulie, ei pot merge şi la secţiile de votare. Proiectul este realizat de către Primăria municipiului Chişinău, Pretura sectorului Centru, cu susţinerea Fundaţiei Soros Moldova.

Totodată, potrivit primăriei capitalei, publicarea integrală a listei candidaţilor înregistraţi şi transmiterea acesteia către fiecare secţie de votare va avea loc pînă la 16 iulie. Alegătorii care nu cunosc adresa secţiei unde vor vota în ziua alegerilor din 29 iulie 2009 pot consulta rubrica **„Află unde să votezi!"**. Selectînd sectorul şi adresa domiciliului, cetăţenii vor determina uşor numărul secţiei de votare, localul, adresa şi numărul de telefon al biroului electoral.

Datele vor putea fi consultate pînă la 24 iulie 2009 cu posibilitatea de a opera modificări şi completări în listele electorale, iar începînd cu data de 14 iulie 2009, alegătorii pot verifica listele la secţiile birourilor electorale şi la preturile de sector.

Amintim că, în premieră pentru Republica Moldova, alegerile parlamentare se vor desfăşura nu într-o zi de duminică. Prin decret prezidenţial, scrutinul a fost stabilit pentru miercuri, 29 iulie.

Stelina CIOBANU

Factorii poştali din Moldova deservesc clienţii în conformitate cu standardele internaţionale

Întreprinderea de Stat „Poşta Moldovei" deserveşte clienţii în conformitate cu standardele internaţionale, fapt confirmat de certificatul calităţii ISO 9001:2002.

Implementarea certificatului ISO 9001:2002 la „Poşta Moldovei"a început în anul 2008. Procesul se desfăşoară în trei etape: certificarea şi confirmarea ei pe parcursul a doi ani. Astăzi ÎS „Poşta Moldovei" a parcurs etapa a doua — confirmarea certificării.

Auditul întreprinderii a avut loc de la 30 iunie pînă la 2 iulie 2009. În această perioadă certificarea ISO 9001:2002 au confirmat-o administraţia întreprinderii „Poşta Moldovei", Centrul de prelucrare şi transportare a trimiterilor poştale şi trei centre poştale: Călăraşi, Leova şi Hînceşti.

Revizorii internaţionali au remarcat îmbunătăţirea managementului întreprinderii. În raportul oficial al comisiei nu sînt obiecţii în legătură cu organizarea procesului de muncă şi gestionarea lui.

Unitatea certificată după ISO 9001:2002 este o întreprindere a cărei activitate este reglementată integral. Acum munca tuturor secţiilor ÎS „Poşta Moldovei" este organizată în conformitate cu procedurile aprobate de model internaţional.

Actualmente proiectul implementării sistemului de management al calităţii ISO 9001:2002 la „Poşta Moldovei" continuă – în anul 2010 întreprinderea urmează să confirme din nou certificarea.

Piaţa imobiliară din R. Moldova afectată de criză

Nu vindem, dar preţul rămîne acelaşi. Cam aşa am putea caracteriza în cîteva cuvinte situaţia pieţei imobiliare din Republica Moldova. Deşi aceasta se confruntă în ultimul

timp cu o criză, agenţii imobiliari autohtoni nu prea scad din preţ. Mai mult decît atît capitala Moldovei bate capitala României, Bucureştiul, capitala unei ţări membre a Uniunii Europene, unde teoretic preţurile ar trebui să fie mai mari. Cele mai multe dintre locuinţele scoase la vînzare în Chişinău sînt mai scumpe decît cele din Bucureşti.

Piaţa imobiliară din Chişinău – zonă moartă

Momentan, piaţa imobiliară din Chişinău a intrat într-o zonă moartă. De această părere sînt experţii economici care spun că în ultima perioadă mai multe firme de construcţii mici au dat faliment, iar cele care au rămas sînt cu vînzările la pămînt. Tranzacţiile de pe piaţă sînt reduse ca număr, preţurile menţinîndu-se încă la cote destul de înalte faţă de ţările vecine. Potrivit analistului economic Veaceslav Ioniţă, există firme care nu au falimentat, dar sînt într-o situaţie foarte dificilă, angajaţii acestora fiind trimişi forţat în concediu. „Dacă anul trecut cifra de afaceri a fost de circa 15 miliarde de lei, anul acesta ar fi o minune dacă această cifra s-ar ridica la 7-8 miliarde. Înainte aveam cîte 400 de tranzacţii pe săptămînă, acuma abia dacă încheiem 20 de tranzacţii", susţine Veaceslav Ioniţă.

„Lara" spune că preţurile scad

Totodată, potrivit experţilor Bursei imobiliare „Lara", în luna mai 2009, preţul mediu pe un metru pătrat la apartamentele din Chişinău a coborît la 707 Euro. Comparativ cu luna aprilie 2009, preţurile au scăzut cu aproximativ 1,7 la sută. Potrivit experţilor „Lara", această tendinţă de scădere continuă din toamna anului trecut. Cel mai înalt preţ pe metru pătrat a fost înregistrat la apartamentele cu o odaie din centrul capitalei – 959 euro/m.p., iar cel mai mic preţ, la apartamentele cu 4 odăi din regiunea aeroportului – 534 euro/m.p. În general, în luna mai 2009, preţul mediu pe metru pătrat s-a găsit între 534 şi 867 euro în sectorul Botanica, între 558 şi 806 euro în sectorul Ciocana, între 620 şi 842 euro în sectorul Rîşcani, între 606 şi 821 în sectorul Buiucani şi între 601 şi 959 euro în sectorul Centru. Apartamentele cu trei odăi sînt mai rar tranzacţionate, ceea ce face de obicei ca preţul ofertei acestora să fie mai scăzut în raport cu apartamentele cu una şi două odăi. Această legitate face ca preţul la acest tip de apartamente să fie stabil pe o durată mai mare de timp. În cazul actual este vorba de perioada decembrie 2008 - aprilie 2009.

Chişinăul mai scump ca Bucureştiul

Preţurile de listă ale apartamentelor din Bucureşti oferite de agenţiile imobiliare sînt mult mai mici sau cel mult egale comparativ cu cele ale locuinţelor similare scoase la vînzare în Chişinău, susţine publicaţia „România Liberă". "Analiştii imobiliari se declară surprinşi de această situaţie. Unii dintre ei arată că preţurile apartamentelor din România – ţara membră a UE şi cu o situaţie financiară mult mai solidă decît a vecinilor de peste Prut – ar trebui, teoretic, să fie mai mari decît cele din Moldova, unde şi condiţiile locative sînt mai proaste; alţi analişti cred că şi moldovenii se vor izbi cîndva de efectele dezumflării „bulei imobiliare". În Chişinău, proprietarii vînd apartamentele cu trei odăi cu preţuri cuprinse între 50 000 şi 245 000 de euro (potrivit case.md, imobile.md), iar pe cele cu două odăi – cu 50 000-100 000 de euro. Pentru garsoniere (mai mici decît în România), proprietarii cer între 27 000 şi 60 000 de euro. Ca şi în România, în Moldova apartamentele noi sau „de planificare nouă" sunt sensibil mai scumpe decît cele vechi" susţine sursa citată.

Totodată, potrivit consultanţilor imobiliari români, preţurile de la Chişinău pot fi un rezultat al faptului că în R. Moldova sînt foarte mulţi bani negri, folosiţi în tranzacţii, lucru întîmplat cîndva şi în România. „Pe de altă parte, probabil că criza creditelor nu a atins atît de tare Republica Moldova cum a atins Romania", a apreciat Ion Radu Zilişteanu, consultant imobiliar. În opinia sa, teoretic, preţurile din România ar trebui să fie mai mari decît cele din Moldova: „Noi sîntem membri ai UE, afacerile din Romania sînt de valori mult mai mari, iar valorile PIB nu sînt comparabile. În plus, din propria experienţă, vă pot spune că în R. Moldova condiţiile de locuire sînt mai proaste decît în România".

Cătalin Dan, vicepreşedinte al Asociaţiei Naţionale a Agenţiilor Imobiliare (ARAI), susţine că „preţurile în Moldova nu au crescut, ci au rămas la fel ca acum un an". Preţurile lor au fost constante în timp, pe cînd la noi a existat această „bulă imobiliară", alimentată de dorinţa de cîştig rapid a unora, bulă care acum s-a dezumflat, ne-a explicat expertul. El admite, la rîndul său, ca în România condiţiile de locuit sînt mai bune decît în Moldova, însă spune ca piaţa imobiliară din ţara vecină trebuie judecată strict în context local, nu prin comparaţie cu România: „Ei trăiesc acolo. Au nevoie de case, plătesc preţul."

În acelaşi context, Petru Pripa, directorul general al Agenţiei municipale de ipotecă din Chişinău, susţine că piaţa de locuinţe noi din R. Moldova s-a stabilizat şi dă semne de creştere, care se poate produce chiar în această vară.

S.C.

Sejururile turistice mai ieftine

Chiar dacă este criză, nu poți să nu te gîndești la vacanță, mai ales că anul acesta sejururile sînt mult mai ieftine. Astfel, cu un buget de 500 de euro, o persoană își poate petrece concediul aproape oriunde în Europa.

Reprezentanții firmelor de turism spun ca moldovenii optează în special pentru cîteva destinații de bază de pe piața turistică, precum Turcia, România, Bulgaria și Ucraina.

Cei care vor în acest an să se odihnească în Turcia vor scoate din buzunar de la 350 euro pentru un hotel cu demipensiune, care include micul dejun, cina, transportul aerian și asigurarea. Moldovenii care preferă Ucraina vor fi nevoiți să achite pentru un bilet de odihnă de o săptămînă, categoria confort 1-2 stele, în jur de 170-180 dolari SUA.

Prețurile la pensiunile din Moldova se apropie de cele de peste hotare

Sejurul la pensiunile turistice rurale din Moldova se apropie ca preț de vacanța peste hotarele ei. Astfel, o săptămînă la o pensiune turistică rurală din R. Moldova costă în jur de 2500 lei pentru două persoane. Cele mai solicitate pensiuni sînt cele de la Orheiul Vechi, fiind și cele mai verificate în timp. „Toate pensiunile turistice rurale din țară, 17 la număr acreditate, sînt amenajate în stil național, cu motive specifice moldovenești și sînt situate în apropierea pasajelor pitorești și monumentelor naturale din țară. Sejurul include cazare și hrană, nu și excursii sau programe”, a declarat Nicolae Platon, președintele Asociației Naționale a Agențiilor de Turism.

Pentru excursii, concerte și alte activități cultural-distractive, pensiunile colaborează cu ghizi, colective de muzică și dans. Pentru serviciile acestora turiștii plătesc separat. De regulă, turiștii rămîn în pensiuni pentru 2-3 zile. Cei mai mulți sînt din Germania, Italia, Elveția și SUA.

În R. Moldova, pe lîngă turismul rural, există cerere și pentru tururile vinicole, a mai spus Nicolae Platon. Pentru o excursie de o zi, cu 2 sau 3 destinații pitorești din R. Moldova, turistul trebuie să scoată din buzunar circa 65 de euro.

Numărul vizitatorilor străini care vin în Moldova cu scopuri turistice a crescut nesemnificativ ajungînd pînă la 14,7 mii de turiști anual. Un turist care vine în Moldova cheltuiește zilnic, în medie, 187 dolari SUA.

În anul 2008 au fost elaborate ca recomandare 20 de rute turistice, care vor fi utilizate de către agenții economici pentru a dezvolta turismul intern și turismul receptor, a precizat președintele ANAT.

Turismul afectat de criza economică

Criza economică le dă bătăi de cap operatorilor de turism. În anii precedenți, pînă la 20-25 iunie, practic, toate biletele de odihnă pentru iulie-august erau deja rezervate. În sezonul curent, cererea a scăzut cu 20%, a spus pentru Info-Prim Neo Nicolae Platon, președintele Asociației Naționale a Agențiilor de Turism.

„Hotelurile de cinci stele nu mai sînt solicitate, fiind înlocuite cu cele de 3 și 4 stele, lucru care va duce la o eventuală ieftinire a pachetului de sejur, din contul cazării. Destinațiile preferate de moldoveni rămîn a fi Turcia și Bulgaria. Operatorii turistici din aceste țări nu au anunțat reduceri de preț, în afară de ofertele speciale care se fac în fiecare an”, susține Platon.

Pentru a nu intra în criză de clienți, agențiile turistice din R. M. cu destinații peste hotare au micșorat comisionul, a spus Nicolae Platon. Sejururile pentru luna mai s-au vîndut bine, datorită prețului redus față de lunile de vară.

Anul trecut, potrivit statisticilor agențiilor de turism din Moldova, în Turcia au plecat prin agenții turistice 33,5 mii de moldoveni, în Bulgaria – 16 mii, în Ucraina – 15,9 mii și 9,8 mii în România. România nu intră în topul destinațiilor turistice încă din anul 2007, cînd s-a introdus sistemul de viză. Cererea va scădea și mai mult în urma adoptării de către Guvernul României, pe 14 mai 2009, a clauzei care prevede necesitatea de a avea pe contul bancar nu mai puțin de 500 de euro pentru a putea pleca pentru un sejur de odihnă în România.

Cu toate acestea, turismul rămîne pentru un timp mai puțin afectat de criza economică decît celelalte sfere, pentru că oamenii își planifică și economisesc bani pentru vacanță încă din timpul anului, a conchis președintele Asociației Naționale a Agențiilor de Turism.

S.C.

Centrul Internațional de Inovații în Nanotehnologii – în curs de organizare

La începutul lunii curente (1-2 iulie 2009), Institutul Unificat de Cercetări Nucleare din Dubna, regiunea Moscova, unul dintre fondatorii căruia este și Republica Moldova, a găzduit Conferința științifică internațională care și-a propus drept scop major crearea Centrului Internațional de Inovații în Nanotehnologii al CSI. La eveniment au participat reprezentanții Comunității Statelor Independente, precum și ai Germaniei.

Delegația din țara noastră a fost condusă de membrul corespondent Ion Tighineanu, vicepreședinte al AȘM, pe post și de reprezentant plenipotențiar al Guvernului RM la Institutul Unificat de Cercetări Nucleare din Dubna. Din delegație a făcut parte și doctorul în științe tehnice Efim Badinter, directorul Institutului de Cercetări ELIRI, în cadrul căruia actualmente este în proces de organizare Parcul științifico-tehnologic în domeniul nanotehnologiilor și mircroelectronicii.

Fondarea Centrului Internațional de Inovații în Nanotehnologii al CSI la Dubna este generată de necesitatea creării unui spațiu unic de cercetare științifică și inovare, de pregătire a tinerelor cadre în domeniu. Potrivit unor înțelegeri preliminare, forul de constituire al centrului nominalizat se va întruni la finele anului curent, urmînd ca pînă atunci să fie pregătite documentele respective și actele normative. Ideea organizării Centrului Internațional de Inovații în Nanotehnologii al CSI a fost susținută de Asociația Internațională a Academiilor de Științe cu sediul la Kiev, Institutul „I.V. Kurceatov” din Moscova ș.a.

Interesul Republicii Moldova față de organizarea Centrului Internațional de Inovații în Nanotehnologii al CSI la Dubna este stimulat și de crearea unei piețe comune de promovare a produselor sciento-intensive; atragerea investițiilor de la corporațiile transnaționale. În acest sens evidențiem interesul Corporației „Rosnanoteh” cu privire la fondarea centrului internațional, exprimîndu-și disponibilitatea de a finanța proiecte inovaționale în domeniul nanotehnologiilor, nanomaterialelor și nanosistemelor.

Relațiile științifice dintre Moldova și Institutul Unificat de Cercetări Nucleare au o istorie de peste jumătate de secol. În prezent baza performantă tehnologică din Dubna este utilizată de mai multe grupuri de cercetători din țara noastră la realizarea proiectelor fundamentale și aplicative. Totodată, pe parcursul lunii iulie, 6 doctoranzi și masteranzi trec aici un curs de prelegeri și training experimental în domeniul nanotehnologiilor.

Tatiana ROTARU,
Serviciul de presă al AȘM

Cronica polițistă

Condamnat la 7 ani închisoare

Procurorii au contestat cu apel sentința judecătoriei Ocnița prin care Cernei Marin (31 ani) a fost recunoscut vinovat de comiterea proxenetismului, fiindu-i stabilită pedeapsa cu amendă de 16 000 lei.

Curtea de Apel a admis apelul procurorului, pronunțînd o nouă hotărîre prin care acesta a fost recunoscut vinovat de comiterea traficului de ființe umane și condamnat la 7 ani închisoare.

Potrivit sentinței, în 2002 și 2004, sub pretextul angajării la muncă în Federația Rusă, inculpatul a recrutat două tinere în scop de exploatare sexuală comercială.

Adăpostind fetele în apartamente închiriate în orașul Moscova, în condiții similare sclaviei, acesta le-a obligat să practice prostituția pe parcursul mai multor luni, iar banii cîștigați în urma exploatării sexuale a fetelor îi însușea personal.

Aceste cazuri nu sînt unice, însă populația nu trage concluzii și nu învață din greșelile altora astfel căzînd în plasa traficanților de ființe umane.

P.G.

Aventuri cu sfîrșit tragic

Recent, procurorii au intentat o cauză penală în privința lui Poianschii Valeriu.

Potrivit actului de învinuire, în luna mai 2009, aflîndu-se pe teritoriul unei baze de odihnă din Vadul lui Vodă, mun. Chișinău, Poianschii V. a pătruns într-o odaie de unde a sustras un telefon mobil cu costul de 900 lei.

Considerînd că un singur telefon este prea puțin, prin aceeași metodă, a sustras încă 3 telefoane mobile, cauzînd părților vătămate daune în sumă totală de 1715 lei.

La finele aventurilor sale, Poianschii V., fiind în stare de ebrietate, a inițiat un conflict cu o persoană, cărei i-a aplicat multiple lovituri cu cuțitul în urma cărora victima a decedat.

În cazul în care va fi recunoscut vinovat de comiterea furturilor și omorului, Poianschii V. riscă ani grei de pușcărie.

Concomitent, Procuratura atenționează cetățenii care pleacă la odihnă să fie precauți cînd și unde își lasă lucrurile, pentru ca plăcerea lor să nu fie de scurtă durată.

P.G.

A fost contracarat comerțul cu acte efemere pentru plecarea peste hotare

Recidivistul Vitalie Ghețiu a fost surprins în flagrant de către colaboratorii Centrului pentru combaterea migrației ilegale al MAI al RM în momentul încasării sumei ordinare de 4500 de euro. După cum au stabilit polițiștii, cel reținut, care anterior făcea parte din gruparea **„hoțului în lege” Micu, con**damnat la închisoare pe viață, a pus pe picior larg colectarea banilor în localitățile rurale ale republicii de la doritorii de a se deplasa în țările zonei Schengen și a se angaja acolo fără probleme.

A fost de asemenea arestat un oarecare Vitalie Savin, care în duetul criminal avea rolul de persoană responsabilă de pregătirea actelor pentru plecare. În realitate această afacere era o înșelăciune.

Doi moldoveni omorîți în Italia

Recent pe traseul Parma - Spezia din Italia, doi tineri din R. Moldova au fost accidentați de un camion șoferul căruia nu s-a oprit să le acorde primul ajutor.

S.G. de 23 de ani și L.A. de 32 de ani s-au oprit pe banda de urgență a autostradei Parma -Spezia să schimbe un pneu. Un camion care venea cu viteză i-a lovit și a plecat mai departe.

După impactul cu camionul, tinerii au fost aruncați la o distanță de cîțiva metri, decedînd înainte de a fi transportați la spital.

La volanul camionului se afla un italian din Modena de 35 de ani care a fugit de la locul accidentului. După cîteva ore s-a prezentat la comisariatul de poliție din Mirandola, recunoscînd că este vinovatul accidentului produs. Înainte de înfățișarea „piratului străzii” poliția rutieră din Parma a găsit furgonul italianului abandonat în vecinătatea autostradei, astfel fiind descoperită identitatea persoanei.

Italianul, cu domiciliu în Modena, este acuzat de dublu omor, dezertare de la locul accidentului și neacordare de ajutor.

Tinere amendate pentru vandalizarea panourilor electorale

Două tinere din Orhei au fost amendate cu cîte 200 lei fiecare pentru că au murdărit cu vopsea trei panouri electorale și au lipit afișaj electoral în locuri neautorizate.

Tinerele și-au recunoscut vina. Ele au declarat la poliție că un bărbat necunoscut le-a propus să afișeze 30 de avize electorale și să murdărească cu vopsea panourile afișate din oraș pentru 500 lei. Au primit și un avans de 100 lei și 6 pachete de vopsea neagră, se spune în comunicatul plasat în pagina electronică a Ministerului de Interne. Cazul este cercetat.

Cetățeanul Republicii Moldova care a participat la răpirea unui antreprenor chinez în scopul răscumpărării a fost reținut în Ucraina

În regiunea Odessa, colaboratorii Oficiului pentru Combaterea Crimei Organizate au reținut 2 cetățeni ai Chinei, un moldovean și un ucrainean, care cereau o răscumpărare de 250 mii dolari pentru eliberarea unui antreprenor chinez, scrie într-un comunicat al Ministerului de Interne ucrainean.

Ancheta a arătat că în noaptea de 1 iulie, în apropierea unui supermarket, trei necunoscuți, îmbrăcați în haine de camuflare, pe o mașină Subaru Forester, au răpit un cetățean chinez, care este antreprenor privat.

În aceeași zi, fiul victimei, care locuiește în Republica Populară Chineză, a primit un telefon anonim, prin care a fost înștiințat, în limba chineză, că tatăl său este răpit, iar pentru eliberare trebuie să plătească 250 mii de dolari.

Angajații Ministerului Afacerilor Interne al Ucrainei au oferit șantajiștilor bani falși și au eliberat ostaticul, reținînd 4 participanți ai grupării criminale, printre care se afla și un moldovean. Pe acest fapt a fost intentată o cauză penală.

S.C.

● La solicitarea cititorilor

Ce se înţelege prin regim contractual al bunurilor soţilor

Capitolul 6 al Codului familiei reglementează relaţiile ce ţin de regimul contractual al bunurilor soţilor. Potrivit acestuia contractul matrimonial este convenţia încheiată benevol între persoanele care doresc să se căsătorească sau între soţi, în care se determină drepturile şi obligaţiile patrimoniale ale acestora în timpul căsătoriei şi/sau în cazul desfacerii acesteia.

Contractul matrimonial poate fi încheiat pînă la înregistrarea căsătoriei sau, în orice moment, în timpul căsătoriei. Contractul încheiat pînă la înregistrarea căsătoriei intră în vigoare la data înregistrării acesteia. Contractul matrimonial se încheie în formă scrisă şi se autentifică notarial. Nerespectarea acestor prevederi atrage nulitatea contractului. Prin contractul matrimonial, soţii pot modifica regimul legal al proprietăţii în devălmăşie stabilit de prevederile art. 20 din acelaşi cod. În baza acestui articol, bunurile dobîndite de către soţi în timpul căsătoriei aparţin ambilor cu drept de proprietate în devălmăşie, conform legislaţiei. Sînt proprietate în devălmăşie bunurile procurate din contul:

a) veniturilor obţinute de fiecare dintre soţi din:

– activitatea de muncă;

– activitatea de întreprinzător;

– activitatea intelectuală;

b) premiilor, indemnizaţiilor şi altor plăţi, cu excepţia celor care au un caracter de compensare (ajutor material, despăgubire pentru vătămarea sănătăţii etc.);

c) altor mijloace comune.

Sînt proprietate în devălmăşie a soţilor bunurile mobile şi imobile, valorile mobiliare, depunerile şi cotele de participaţie în capitalul social din instituţiile financiare sau societăţile comerciale, care au fost construite, constituite, procurate sau făcute din contul mijloacelor comune, precum şi alte bunuri dobîndite în timpul căsătoriei, chiar dacă sînt procurate sau depuse pe numele unuia dintre soţi. Dreptul la proprietate în devălmăşie se extinde şi asupra soţului care nu a avut un venit propriu, fiind ocupat cu gospodăria casnică, cu educaţia copiilor sau din alte motive temeinice. Sînt proprietate în devălmăşie a soţilor bunurile care au fost dobîndite din ziua încheierii căsătoriei pînă în ziua încetării acesteia. Instanţa judecătorească este în drept, în baza cererii soţului interesat care nu este vinovat de desfacerea căsătoriei, să declare bunurile dobîndite de către el în perioada cît soţii au dus gospodării separate proprietate a acestuia.

Contractul matrimonial poate stabili că toate bunurile dobîndite de fiecare dintre soţi în timpul căsătoriei sînt proprietate personală a soţului care le-a dobîndit. Contractul matrimonial încheiat în timpul căsătoriei nu are acţiune retroactivă. Bunurile dobîndite pînă la încheierea contractului sînt supuse regimului legal prevăzut de Codul familiei. Soţii sînt în drept să determine în contractul matrimonial drepturile şi obligaţiile privind întreţinerea reciprocă şi modul de participare a fiecăruia la veniturile obţinute de fiecare dintre ei şi la cheltuielile comune, bunurile ce vor fi transmise fiecăruia dintre soţi în caz de partaj, precum şi să stabilească alte clauze patrimoniale, inclusiv sancţiuni patrimoniale pentru soţul culpabil de desfacerea căsătoriei. Drepturile şi obligaţiile prevăzute în contractul matrimonial pot fi limitate la un anumit termen sau pot fi puse în funcţie de survenirea sau nesurvenirea anumitelor condiţii. Părţile nu sînt în drept să stipuleze în contractul matrimonial clauze care ar afecta capacitatea juridică sau de exerciţiu a soţilor, dreptul lor de adresare în instanţa judecătorească pentru reglementarea relaţiilor personale dintre ei, inclusiv a drepturilor şi obligaţiilor dintre ei şi copiii lor, care ar limita dreptul soţului inapt de muncă la întreţinere, care ar leza drepturile şi interesele legitime ale soţilor sau ale unuia dintre ei, precum şi clauze care contravin principiilor şi naturii relaţiilor familiale.

Contractul matrimonial poate fi modificat sau reziliat în orice moment, în baza acordului dintre soţi. Acordul privind modificarea sau rezilierea contractului matrimonial se întocmeşte în scris şi se autentifică notarial. Nu se admite refuzul unilateral de executare a clauzelor contractului matrimonial. La cererea unuia dintre soţi, instanţa judecătorească poate modifica sau rezilia contractul matrimonial în modul şi temeiurile prevăzute de Codul civil. Clauzele contractului matrimonial se sting din momentul încetării căsătoriei, cu excepţia celor care au fost stipulate pentru perioada de după încetarea căsătoriei. Contractul matrimonial, în baza temeiurilor prevăzute de Codul civil, poate fi declarat nul, total sau parţial, de către instanţa judecătorească. La cererea unuia dintre soţi sau a procurorului, instanţa judecătorească este în drept să declare nulitatea, totală sau parţială, a contractului matrimonial dacă acesta conţine clauze care lezează drepturile şi interesele unuia dintre soţi, ale copiilor minori ori ale altor persoane ocrotite prin lege. Fiecare dintre soţi este obligat să înştiinţeze creditorii săi despre încheierea, modificarea sau rezilierea contractului matrimonial. În cazul neexecutării acestei obligaţii, soţul debitor răspunde pentru obligaţiile sale indiferent de conţinutul contractului. Creditorii soţului debitor pot cere modificarea sau rezilierea contractului matrimonial dacă acesta le lezează drepturile şi interesele ocrotite prin lege.

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

? *Am lucrat anterior ieşirii la pensie în localitate sătească şi n-am avut carnet de muncă, acesta fiind deschis la angajarea în muncă în oraş. Lipsesc actele care ar dovedi că am lucrat 7 ani în localitatea sătească. Ce mă sfătuiţi ca sa-mi restabilesc stagiul?*

Victoria Ghimpu,
Chişinău

Potrivit capitolului II al Regulamentului cu privire la modul de calculare şi confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 417 din 03.05.2000 stagiul de cotizare se stabileşte în baza documentelor eliberate de la locul de muncă, serviciu, studii sau altei activităţi, care se includ în stagiul de cotizare, sau a documentelor eliberate de organizaţiile ierarhic superioare, precum şi de instituţiile de arhivă. Stagiul de cotizare, realizat înainte de intrarea în vigoare a Legii privind pensiile şi pînă la introducerea evidenţei individuale de asigurări sociale, se confirmă prin carnetul de muncă sau pe baza altor documente, eliberate în modul stabilit.

Actul de bază care confirmă stagiul de cotizare este carnetul de muncă. În lipsa carnetului de muncă sau în cazurile în care carnetul de muncă include înscrieri incorecte şi imprecise sau în care lipsesc înscrisurile respective despre anumite perioade de activitate, pentru confirmarea stagiului se iau în considerare adeverinţele, extrasele din ordine, conturile personale, statele de salarii, legitimaţii, referinţe, contractele şi acordurile de muncă în scris avînd note referitoare la realizarea acestora, foile matricole şi listele-formular, carnetele de membru al artelurilor cooperatiste de producţie şi alte documente ce conţin informaţii referitoare la perioada de muncă.

Reieşind din cele expuse, vă recomandăm să vă adresaţi instituţiilor de arhivă pentru a solicita actul prin care aţi putea confirma activitatea de muncă în sat.

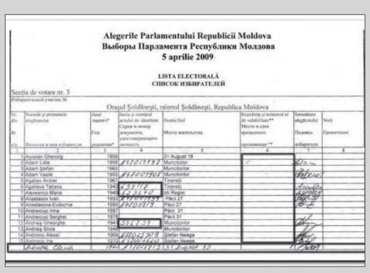
? *Rog să-mi explicaţi dacă activităţile în gospodăria ţărănească de fermier şi de arendă (a terenului unui iaz) constituie activităţi de întreprinzător?*

Andrei Gîncu,
Orhei

Potrivit articolului 13 alineatul 1 litera a) din Legea cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi, activitatea de antreprenoriat poate fi practicată sub formă de întreprindere individuală, iar potrivit literei h) sub formă de întreprindere de arendă. Articolul 2 din Legea privind gospodăriile ţărăneşti (de fermier) prevede că gospodăria ţărănească este o întreprindere individuală, bazată pe proprietatea privată asupra terenurilor agricole şi asupra altor bunuri, pe munca personală a membrilor unei familii (membri ai gospodăriei ţărăneşti), avînd ca scop obţinerea de produse agricole, prelucrarea lor primară, comercializarea cu preponderenţă a propriei producţii agricole. Conform alineatului (3), numai gospodăriile ţărăneşti pot desfăşura activitate individuală de întreprinzător în agricultură.

Primăria Chişinău lansează serviciul on-line de verificare a listelor de alegători

Primăria municipiului Chişinău lansează un nou serviciu on-line de verificare a listelor de alegători pentru alegerile parlamentare anticipate din 29 iulie.

Cetăţenii cu drept de vot, care au viză de domiciliu sau reşedinţă în oraşul Chişinău, pot verifica dacă au fost incluşi în lista alegătorilor, accesînd rubrica „Verifică lista electorală!", pe pagina oficială a Primăriei: www.chisinau.md. Pentru aceasta, alegătorii trebuie să completeze fişierul respectiv şi să introducă numărul buletinului de identitate.

Dacă recent persoana şi-a schimbat viza de domiciliu, buletinul de identitate sau alte date personale, aceasta poate solicita modificarea datelor în listele electorale, completînd on–line un formular. Modificările vor fi introduse în listele electorale timp de 2 zile, se spune într-un comunicat remis de serviciul de presă al Primăriei.

Alegătorii care nu cunosc adresa secţiei unde vor vota în ziua alegerilor din 29 iulie 2009 pot consulta rubrica „Află unde să votezi!". Selectînd sectorul şi adresa domiciliului, cetăţenii vor putea determina uşor numărul secţiei de votare, localul, adresa şi numărul de telefon al Biroului electoral. Datele pot fi consultate pînă la 24 iulie 2009 cu posibilitatea de a opera modificări şi completări în listele electorale. Începînd cu data de 14 iulie 2009, alegătorii pot verifica listele şi la secţiile birourilor electorale şi preturilor de sector.

Locuitorii oraşului Chişinău care nu au acces la reţeaua Internet, pot verifica dacă au fost incluşi în lista alegătorilor, apelînd următoarele numere de telefon: 20-17-08, 20-17-09

Proiectul este realizat de către Primăria municipiului Chişinău, Pretura sectorului Centru, cu susţinerea Fundaţiei Soros Moldova.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(iulie 2009, nr. 25(284)

Citaţii în judecată

Judecătoria Cahul, în conformiatate cu cerinţele art. 108 şi art. 103 a CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tcaci Alexei Vladimir, dom. în Cahul, str. N. Bălcescu nr. 5, apt. 3, pentru data de 2 septembrie 2009, ora 8.30, la şedinţa de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr.8, bir. 211) în calitate de intervenient în pricina civilă nr. 2-2/09, Postrinova Elena către Butuc Svetlana privind evacuarea din apartament.

Intervenientului i se propune să prezinte probele de care dispune referitor la pricină. În caz de neprezentare a unor astfel de probe şi de neprezentare a intervenientului în instanţă, pricina va fi examinată în lipsa acestuia şi a probelor de care dispune.

Judecător Vitalie Movilă

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Vladimir Patraşcov" cu sediul în mun. Chişinău, str. Primăverii nr. 23, pentru data de 24 iulie 2009, ora 12.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Aviatehnologie" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Sîrbu Dmitri" cu sediul în mun. Chişinău, str. Teilor nr. 9/3, apt. 9, pentru data de 27 iulie 2009, ora 12.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Cerprodcom" mun. Chişinău.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Valao Star" cu sediul în mun. Chişinău, str. V. Alecsandri nr. 84, pentru data de 28 iulie 2009, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 219, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Sorin Lux", privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SC „Coralisima" SRL, pentru data de 22 iulie 2009, ora 11.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de ICS „Total Leasing", privind încasarea sumei de 47 067, 47 euro.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Bulgac Sergiu", pentru data de 27 iulie 2009, ora 10.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Rumitox", privind încasarea sumei de 3714,96 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Dutch Business Advising", pentru data de 30 iulie 2009, ora 10.45, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de ÎM „Bricomax" SRL, privind încasarea sumei de 14 023, 93 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Csimcom", pentru data de 30 iulie 2009, ora 11.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Enteh", privind încasarea sumei de 54 212 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Şprinţin Sergiu Mihai a.n. 1953, cu ultimul domiciliu cunoscut mun. Chişinău, str. L. Tolstoi nr. 78, apt. 2, pentru data de 3 august 2009, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Şprinţin Bella, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Braşoveanu

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Stanila Tatiana, pentru data de 17 septembrie 2009, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Sîrbu Vera, privind încasarea datoriei.

Judecător Djeta Chistol

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Viţelari Sergiu, pentru data de 3 august 2009, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de reclamat pe cauza civilă intentată de Viţelari Raisa, privind partajul averii.

Judecător A. Catană

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Balmuş Ştefan, pentru data de 7 septembrie, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de reclamat pe cauza civilă intentată de SA „Termocom", privind înlăturarea obstacolelor.

Judecător A. Catană

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gheneralova Ilona, pentru data de 27 iulie 2009, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 618) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Gheneralov Nicolai, privind revizuirea.

Judecător S Lazari

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Fala Zinaida, pentru data de 24 iulie 2009, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 618) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Moldagroindbank".

Judecător S. Lazari

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ciobănică Vasile, dom. str. Aerodromului nr.6, apt. 43, pentru data de 20 iulie 2009, ora 11.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Ciobănică Iulia, privind desfacerea căsătoriei şi încasarea pensiei alimentare.

Judecător Stella Bleşceaga

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cristea Pavel, pentru data de 15 septembrie 2009, ora 17.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Cristea Cristina, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Ilaşco

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Stînca Igor şi Stînca Ana, pentru data de 21 septembrie 2009, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrîţi pe cauza civilă intentată de Stînca Mihail, privind pierderea dreptului la spaţiul locativ şi retragerea vizei de reşedinţă.

Judecător V. Negru

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Colibaba Victor, pentru data de 23 septembrie 2009, ora 10.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 19) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Colibaba Elena, privind încasarea restanţei la pensia de întreţinere.

Prezenţa este obligatorie.

Judecător Cornelia Vârlan

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Rabei Lucia, pentru data de 30 septembrie 2009, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Glinca Nina, privind încasarea prejudiciului material.

Prezenţa este obligatorie.

Judecător Ig. Vornicescu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentanţilor SRL „Savitar Agro în proces de insolvabilitate", ÎI „Coltun Elvira", pentru data de 6 octombrie 2009, ora 13.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 4) în calitate de pîrîţi pe cauza civilă intentată de Gheorghe Cozma, privind repararea prejudiciului.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Valeriu Gîscă

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ţîgîrlaş Iurie, pentru data de 11 august 2009, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Ana Ţîgîrlaş către Tîrbu Iurie, Compania „Taxi-1449", privind încasarea prejudiciului moral şi material.

Judecător Viorica Mihaila

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Gajiu Vadim, pentru data de 18 august 2009, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 17) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Marcoci Dorin, privind încasarea sumei.

Judecător Viorica Mihaila

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Corabet Natalia, dom. mun. Chişinău, str. Uzinelor nr. 160, apt. 4, pentru data de 24 iulie 2009, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Corabet Ivan, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ina Dutca

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SC „Market Sistem Plus" SRL, Chişinău, pentru data de 24 iulie 2009, ora 9.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 204, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Total Leasing".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Namaşco

***

Суд сектора Буюкань, мун. Кишинэу (ул. М. Витязул №2, каб. 608), в соответствии со ст. 108 ГПК, вызывает гр. Гуцу Игоря Георгиевича, 03.05.1973 г.р., последнее место жительства мун. Кишинэу, ул. Бэлческу №1, 21 июля 2009 в 9.00 в судебном заседании в качестве ответчика по гражданскому делу возбужденного Гуцу Юлией об расторжении брака и определении места жительства ребенка.

Судья Н. Симчук

ÎN ATENŢIA CITITORILOR!

Săptămânalul juridic „Dreptul" publică „Citaţii în judecată" din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasaţi la Chişinău. E de ajuns să expediaţi prin fax (nr. 577690) copia dispoziţiei de plată şi citaţia propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul" poate fi procurat în toate chioşcurile.

Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicaţia periodică **„DREPTUL"**

Colectivul Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău, exprimă sincere condoleanţe domnului Radu Ţurcanu, judecător în cadrul judecătoriei Botanica în legătură cu trecerea în nefiinţă a tatălui său **ŢURCANU Gheorghe**.

Sîntem alături cu un gînd de mîngîiere şi compasiune. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Promo - LEX

Societatea civilă a constatat carenţe grave privind respectarea drepturilor omului în perioada postelectorală

Libertatea de exprimare şi libertatea întrunirilor paşnice sînt în pericol, iar fenomenul torturii este abordat diferit de variate părţi implicate. Acestea sînt concluziile la care au ajuns experţii în cadrul conferinţei „Drepturile omului şi instituţiile democratice în perioada postelectorală în Moldova", desfăşurate recent de Asociaţia Promo-Lex. Ulterior, va fi elaborat un studiu ce va conţine o analiză a situaţiei libertăţii întrunirilor, siguranţei persoanelor, libertăţii de exprimare şi funcţionării instituţiilor democratice.

Scopul conferinţei a fost stabilirea faptelor şi comportamentul actorilor în perioada postelectorală. Totodată, s-a încercat stabilirea unor soluţii pentru asigurarea respectării drepturilor omului şi supremaţiei legii în Moldova. La eveniment au participat peste 60 de persoane, printre care reprezentanţi ai Ministerului Afacerilor Interne, Departamentului Instituţiilor Penitenciare, Curţii Supreme de Justiţie, organizaţiilor internaţionale, partidelor politice, societăţii civile şi mass-media.

Alexandru Postică, directorul executiv al Asociaţiei Promo-LEX, a menţionat că numărul întrunirilor după evenimentele din aprilie a scăzut mult comparativ cu anul trecut: „Deşi avem o lege mai bună cu privire la întruniri, oamenilor le este frică să se manifeste, să-şi exprime opiniile, deoarece sînt deseori intimidaţi de către forţele de ordine". Postică a prezentat un studiu privind evenimentele din 6 şi 7 aprilie 2009, care evidenţiază faptul că atît colaboratorii poliţiei, cît şi administraţia publică locală nu şi-au îndeplinit obligaţiile, lăsînd întrunirile să scape de sub control.

În acelaşi timp, Vadim Grinco, reprezentantul MAI, a afirmat că poliţia a făcut tot posibilul pentru a aplana situaţia pe 7 aprilie: „Organul de poliţie are obligaţia de a asigura ordinea publică. Desigur, nu-i pădure fără uscături şi dacă se va demonstra că unii colaboratori au încălcat legea, aceştia vor fi pedepsiţi". Cu toate acestea, Grinco nu a putut să răspundă dacă au fost iniţiate investigaţii interne pe cazuri de abuz din partea colaboratorilor de poliţie.

În cadrul evenimentelor din aprilie, poliţia a procedat foarte brutal, a recurs la reţineri nejustificate, a folosit pe larg bătăi, maltratări şi intimidări. În acelaşi timp, în cazurile de detenţie au fost implicaţi un număr important de minori, iar accesul la serviciile medicale nu a fost asigurat. Aceste concluzii se afla în raportul preliminar „Libertate, siguranţa persoanei şi tortura: Evenimentele din aprilie 2009 din Moldova", prezentat în cadrul conferinţei de Vanu Jereghi, director executiv, Institutul pentru Drepturile Omului. Jereghi a remarcat că: „Acţiunile poliţiei au avut ca rezultat 4 cazuri de deces, iar un număr mare de persoane au urmat tratamente de spitalizare şi de ambulator".

Pe de altă parte, Ion Manole, preşedinte al Asociaţiei Promo-LEX , a evidenţiat o mare influenţă a mass-media asupra oamenilor: „Populaţia nu e doar dezinformată, dar şi manipulată de mass-media. Ca rezultat, aceasta percepe întrunirile publice ca evenimente plătite, sau care tind să obţină pe seama oamenilor anumite beneficii şi nu ca exprimarea liberă a opiniilor".

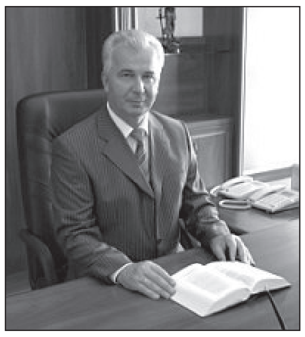
„Comportamentul mass-media nu a întrunit standardele profesionale, principiile etice şi deontologice de reflectare a conflictelor", a afirmat Nadine Gogu, director interimar al Centrului Independent de Jurnalism, făcînd apel la raportul de monitorizare a presei audiovizuale în perioada postelectorală elaborat de CIJ. Totodată, directorul executiv al Asociaţiei Presei Independente, Petru Macovei, a menţionat că mass-media controlată de guvernare continuă promovarea discursului de ură.

Alexandru Arseni, doctor în drept, conferenţiar universitar, Catedra „Drept constituţional şi administrativ", USM, a subliniat faptul că în multe cazuri instituţiile statului nu şi-au onorat obligaţiile constituţionale, iar preşedintele şi-a atribuit mai multe drepturi, încălcînd astfel Constituţia Republicii Moldova. Arseni a concluzionat: „Suveranitatea naţională îi aparţine poporului, indiferent de originea etnică, de apartenenţa la o confesie, sau naţiune".

Conferinţa a fost organizată de Asociaţia Promo-LEX cu suportul oferit de Black Sea Trust for Regional Cooperation / A Project of the German Marshall Fund.

Aniversări

Ion MURUIANU – Preşedintele curţii Supreme de Justiţie

*Mult stimate domn **Ion Muruianu**,*

De o semnificaţie aparte sînt aceste zile pentru dumneavoastră, deoarece marcaţi o frumoasă sărbătoare a sufletului. Este o plăcută ocazie de a vă dori multă sănătate, perseverenţă, în osteneala de care daţi dovadă în calitate de preşedinte al Curţii Supreme de Justiţie, iar prezenţa meritoasă a dumneavoastră la cîrma acesteia face ca această instituţie prin competenţa, utilitatea şi eficienţa ei să se plaseze în topul instituţiilor de elită din ţară.

Ajuns aici, să aveţi tot mai mult şansa de a îmbina spusele cu faptele, iar puterea exemplului propriu să fie demnă de urmat pentru oricine. Viaţă îndelungată plină de succese şi bucurii de la cei dragi inimii.

La mulţi ani!

* * *

Aurelia PARPALAC, vicepreşedintele judecătoriei Căuşeni – 40 de ani

Mult stimată doamnă Aurelia Parpalac,

Cu deosebite sentimente de respect vă adresăm cele mai calde felicitări prilejuite de frumoasa dumneavoastră aniversare.

Profitaţi de aceste zile toride de Cuptor care să vă încălzească şi mai mult sufletul nobil, ca să puteţi la rîndu-vă să emanaţi energia ce vă caracterizează pentru discipoli şi toţi cei care vă sînt dragi sufletului.

Vă dorim să aveţi parte de cele mai frumoase împliniri şi cît mai multe clipe de revelaţie sufletească.

La mulţi ani!

* * *

Elena LAZAREVA, preşedinte CA Comrat – 60 de ani

*Mult stimată doamnă **Elena Lazareva**,*

Cu sentimentele cele mai sincere de înaltă preţuire şi admiraţie vă adresăm cu prilejul unei frumoase vîrste alese cuvinte de felicitare pentru dăruirea faţă de profesia deloc uşoară pe care v-a oferit-o destinul.

Graţie profesionalismului, dăruirii pentru muncă, perfecţiunii, corectitudinii şi exigenţei, cumsecădeniei – cîteva dintre acele calităţi care vă disting drept o personalitate remarcabilă –, aţi cîştigat respectul celor ce vă înconjoară.

În această remarcabilă zi vă adresăm cele mai calde urări de sănătate, întru mulţi ani, şi aceeaşi înaltă slujire a idealurilor dreptăţii.

La mulţi ani!

* * *

*Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere **Galina Polivenco**, judecător CA Bălţi; **Lilia Lupaşco**, judecător Rîşcani mun. Chişinău; **Nadejda Toma**, judecător Ialoveni; **Alexandru Rotari**, judecător Judecătoria Economică de Circumscripţie; **Ion Stepanov**, judecător Judecătoria Economică de Circumscripţie; **Petru Vacula,** judecător Leova; **Ivan Diacov**, procuror, şef al Secţiei control ierarhic superior şi asistenţă metodică din cadrul Direcţiei exercitare a urmăririi penale a Procuraturii Generale.*

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
***Echipa* Dreptul *şi* Revista naţională de drept**

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămâne alături de Dvs.

Moldova pe locul 32 în topul statelor fericite

Costa Rica este cea mai fericită ţară de pe planetă, în armonie puternică cu mediul înconjurător, arată o anchetă realizată de o asociaţie ecologistă britanică, informează AFP. The New Economics Foundation a prelucrat date din 143 de ţări ale lumii privind nivelul de satisfacţie al locuitorilor, dar şi speranţa de viaţă şi politicile privind mediul înconjurător.

După această formulă, Costa Rica este cea mai fericită şi mai „verde" ţară din lume, iar peste 85% din locuitorii costaricani se declară fericiţi şi satisfăcuţi de existenţa lor. Speranţa de viaţă este de 78,5 ani, (...), iar ţara nu este departe de a-şi găsi echilibrul „între consum şi resurse naturale", a declarat Nic Mars, unul din autorii studiului. În plus, ţara are o reputaţie „pacifistă", întrucît nu are o armată proprie.

Pe locul doi în topul statelor „fericite" soseşte Republica Dominicană. De altfel, statele latino-americane monopolizează nouă din primele zece locuri ale clasamentului. Australia face excepţie, ocupînd cea de-a treia poziţie.

România ocupă locul 70, după Israel, Coreea de Sud şi Italia, fiind urmată de Franţa, Georgia şi Slovacia. Dintre vecinii apropiaţi, cei de peste Prut par mai fericiţi: Republica Moldova se situează pe locul 32. Serbia se plasează pe locul 58, Bulgaria pe locul 82, Ungaria 90, iar Ucraina 95.

Statele Unite ale Americii se află abia pe locul 114 al listei, iar Zimbabwe ocupă ultimul loc.

Un alt clasament realizat de organizaţia New Economics Foundation în 2006 plasa pe primul loc arhipelagul Vanuatu din Oceanul Pacific.

Femeile mafioţilor italieni

Presa italiană a publicat astăzi un articol despre femeile mafioţilor italieni. Dacă femeile legitime ale mafioţilor nu pot avea amanţi, bărbaţii îşi pot lua amante, cu singura condiţie ca acestea să fie de origine română, rusa, poloneză sau moldovean.

Articolul „Femeile din sudul Gomorrei", preluat de adevarul.it din „La Repubblica", relevă obiceiurile privitoare la căsătoria din sudul Italiei, mai precis la întemeierea şi menţinerea unei familii mafiote.

Conform unui aşa-zis „cod al mafioţilor", soţiile acestora pot decide să omoare pe cineva, dar nu pot avea amant şi nici nu pot divorţa de soţul lor. Ele pot decide să facă investiţii în nenumărate sectoare ale pieţei, dar nu se pot machia atunci cînd soţii lor sînt în închisoare.

Codul mafioţilor italieni prevede însă posibiliatea ca bărbatul să aibă amante. Potrivit noilor reglementări ale codului, consoartele le permit soţilor sa-şi facă amante, dar acestea trebuie să fie de origine română, rusă, poloneză sau moldoveană.

Acestea sînt considerate de consoartele mafioţilor femei de nivel inferior, incapabile să-şi construiască o familie. Potrivit soţiilor mafioţilor, aceste femei de nivel inferior nu ar fi capabile să educe copiii într-o manieră corespunzătoare.

Un mafiot italian care şi-ar alege o amantă de aceeaşi origine sau din propriul sat ar crea o situaţie destabilizantă pentru care ar fi pedepsit.

Caleidoscop

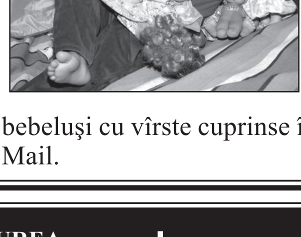
Adulter pe un panou publicitar

O britanică extrem de furioasă pe soţul ei care a inşelat-o cu cea mai bună prietenă a sa a platit 1000 de euro ca să cumpere un panou publicitar pe care a pus un bilet în care îl anunţa pe consortul ei că a aflat de relaţie. Mii de călători au citit pe panoul publicitar povestea adulterului. Mai mult, femeia de 37 de ani l-a anunţat pe soţ că a golit contul comun şi că i-a ars toate hainele.

Fetele sînt programate genetic să se joace cu păpuşile

În timp ce fetele sînt programate genetic să se joace cu păpuşile şi să le placă roşul şi rozul, băieţii adoră lucrurile în mişcare, de aceea sînt atraşi de maşinuţe şi mingi.

Explicaţia constă în bagajul genetic cu care se nasc copiii, moştenirea băieţilor fiind perioada îndelungată de timp în care strămoşii lor ieşeau să vîneze. De aici şi fascinaţia lor pentru obiectele în mişcare, explică un studiu realizat în SUA.

Interesant este că micuţii „ştiu" inconştient menirea ca care au venit pe lume, chiar înainte de a face deosebirea între persoanele de un sex sau altul. Studiul american realizat la Texas A&M University s-a realizat pe un eşantion de bebeluşi cu vîrste cuprinse între 3 şi 8 luni, relatează Daily Mail.

În timp ce fetiţele s-au arătat iremediabil atrase de păpuşi şi de culorile vii, gen roşu şi roz, băieţii au insistat cu privirea mai ales asupra maşinuţelor şi bilelor, chiar dacă şi lor le-au fost arătate jucării „feminine".

Pînă acum se credea că societatea influenţează felul de a gîndi al copiilor, determinîndu-i să-şi aleagă, într-un fel sau altul, obiectele de joacă.

Campionat de fotbal pentru porci

Îngrijitorii de la grădina zoologică din Londra au avut o idee inedită, aruncînd în cuşca porcilor bărboşi o minge. Numaidecît animalele au încins o partidă de fotbal, spre deliciul privitorilor. Nu numai că porcii au ştiut să facă spectacol la prima confruntare sportivă din acest an, dar au dat startul în noul sezon de fotbal pentru animalele de la grădina zoologică londoneză

Urs panda muşcat de un beţiv

Un chinez beat care a sărit în cuşca unui urs panda, de la grădina zoologică din Beijing, a fost muşcat de animal, dar nu s-a lăsat mai prejos şi l-a muşcat la rîndul său pe acesta, de spate. Zhang Xinyan a băut patru sticle de bere la un restaurant din apropierea grădinii zoologice, după care s-a gîndit să-i facă o vizită ursului Gu Gu. Ajuns în cuşca ursului, bărbatul a fost muşcat de picior. „M-am enervat rău şi l-am muşcat şi eu de spate", a declarat Zhang.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova, Uniunea Juriştilor din Moldova
Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Laura DUMBRAVĂ
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIŢĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 1405